ธนาคาร
อาคารสงเคราะห์
Government
Housing Bank

สำนักงานใหญ่
63 ถ.พระราม 9 ห้วยขวาง
กทม. 10310
โทรศัพท์ 0 2645 9000
โทรสาร 0 2645 9001

Head Office
63 Rama IX Rd., Huaykwang,
Bangkok 10310 Thailand
T. +66 (0) 2645 9000
F. +66 (0) 2645 9001

คำสั่งคณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์
ที่ 20/2569
เรื่อง นโยบายการควบคุมภายใน

โดยที่คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหน้าที่และอำนาจ ในการกำกับ ควบคุม และอำนวยกิจการของธนาคาร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับคณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ในการประชุมครั้งที่ 10/2569 วันที่ 26 สิงหาคม 2569 มีมติอนุมัตินโยบายการควบคุมภายใน ซึ่งได้มีการทบทวนตามที่ฝ่ายจัดการเสนอ เพื่อให้การบริหารจัดการงานควบคุมภายในของธนาคารมีทิศทางและกรอบการบริหารจัดการที่ชัดเจนสำหรับทุกหน่วยงานภายในธนาคารได้ถือปฏิบัติ และให้คณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงานถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่ 16/2568 เรื่อง นโยบายการควบคุมภายในของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ลงวันที่ 30 กันยายน 2568 และให้ใช้นโยบายการควบคุมภายในฉบับนี้แทน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการธนาคาร กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามภารกิจภายใต้กระบวนการควบคุมภายในที่ดี โดยอ้างอิงกรอบแนวทางปฏิบัติด้านการควบคุมภายในของ The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission : COSO 2013 ซึ่งกำหนดองค์ประกอบหลักที่จำเป็นในการควบคุมภายในไว้ 5 ด้าน 17 หลักการ และ 77 ประเด็นสำคัญ โดยองค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) และกิจกรรมติดตามผล (Monitoring Activities) โดยจัดการให้ทุกองค์ประกอบทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ

การควบคุมภายในช่วยให้องค์กรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการแข่งขันทางธุรกิจ และรูปแบบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิผล เนื่องจากกระบวนการควบคุมภายในไม่ใช่เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เกิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง และเป็นการกระทำที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานทุกระดับ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบของหน่วยงานกำกับดูแลผ่านกลไกการถ่วงดุล ดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานมีการควบคุม กำกับตรวจสอบ (หลักการ 3 Lines of Defense) การควบคุมภายในจึงเป็นเครื่องมือสนับสนุนการขับเคลื่อนให้ธนาคารมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Governance Risk and Compliance : GRC) นำไปสู่การป้องกัน หรือลดความเสี่ยง ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ตลอดจนสนับสนุนให้การดำเนินงานใด ๆ ของธนาคารมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

/2. วัตถุประสงค์...

2. วัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.1 เพื่อให้ธนาคารใช้การควบคุมภายในเป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุพันธกิจที่กำหนด เกิดประสิทธิผลและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency & Effectiveness Operations)

2.2 เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินและไม่ใช่การเงินของธนาคารมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ และช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (Reliability Reporting)

2.3 เพื่อให้การดำเนินงานของธนาคารเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance)

3. ขอบเขตนโยบาย

นโยบายฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับคณะกรรมการธนาคาร กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับทุกคน

4. คำจำกัดความ

"ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารอาคารสงเคราะห์

"คณะกรรมการธนาคาร" หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์

"คณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายใน" หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายในของธนาคารอาคารสงเคราะห์

"กรรมการผู้จัดการ" หมายความว่า กรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์

"ผู้บริหาร" หมายความว่า พนักงานที่มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการฝ่าย / สำนัก / ภาค หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือผู้บริหารตามสัญญาจ้างที่มีตำแหน่งเทียบเท่าผู้อำนวยการฝ่าย / สำนัก / ภาคขึ้นไป หรือผู้อำนวยการศูนย์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงพนักงานตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ที่อยู่ภายใต้สังกัดฝ่าย / ภาค

"ผู้ปฏิบัติงาน" หมายความว่า พนักงานที่มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการศูนย์ที่อยู่ภายใต้สังกัดฝ่าย / ภาค ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย / สำนัก / ภาค หรือเทียบเท่าลงมา รวมถึงพนักงานสัญญาจ้าง ลูกจ้างธนาคาร และลูกจ้างเหมางานธุรการ (Outsourced Staff)

"การควบคุมภายใน" หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการธนาคาร กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานของธนาคารจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของธนาคารจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงานทางการเงินและมิใช่การเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

"COSO" หมายความว่า The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission คณะทำงานที่ก่อตั้งขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาและพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง รูปแบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล และป้องกันการทุจริตของรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง

"COSO 2013" หมายความว่า กรอบการดำเนินงานด้านการควบคุมภายในแบบบูรณาการของ COSO ที่ปรับปรุงใหม่ในปี ค.ศ. 2013 โดยเชื่อว่า จะทำให้องค์กรพัฒนาและดำรงการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถเพิ่มโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ และปรับตัวได้ทันต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

/5. เนื้อหา...

5. เนื้อหาของนโยบาย

5.1 การควบคุมภายในเป็นกระบวนการหนึ่งของการปฏิบัติงานตามปกติ มีการกำหนดวิธีระบุกิจกรรมการควบคุมที่สามารถปฏิบัติได้ มีความรัดกุม และสอดคล้องถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของทางการและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีจุดควบคุมอยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจว่า การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของธนาคาร

5.2 ธนาคารมีการทบทวนและมุ่งมั่นพัฒนาการควบคุมภายในให้เป็นกระบวนการที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ทันสมัย มีการพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้านเทคโนโลยี ซึ่งครอบคลุมการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงมีการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในเป็นระยะตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการทบทวน ปรับปรุง และแก้ไขได้ทันกาล และมั่นใจได้ว่า การควบคุมภายในของธนาคารมีความเพียงพอ

5.3 ธนาคารมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความตระหนัก เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญของการควบคุมภายใน พร้อมกำหนดให้มีการนำกระบวนการควบคุมภายในไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจนเกิดเป็นวัฒนธรรมของธนาคาร

5.4 ธนาคารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกหน่วยงานมีหน้าที่ประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติงานภายใต้กระบวนการควบคุมภายในที่นำมาใช้ ด้วยการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment) ครบทุกภารกิจเพียงพอที่จะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยปฏิบัติตามแนวทางที่คณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายในและกรรมการผู้จัดการกำหนดขึ้น

5.5 ธนาคารมีการกำกับ ควบคุม ดูแลให้มีการใช้ทรัพยากรของธนาคารอย่างคุ้มค่า ดูแลมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีการทำรายการเกี่ยวโยงกัน ดูแลและป้องกันการนำทรัพย์สินของธนาคารไปใช้ประโยชน์ในทางมิชอบหรือไม่มีอำนาจ รวมทั้งช่วยปกป้องคุ้มครองทรัพย์สินไม่ให้รั่วไหลสูญหายหรือเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ กำกับให้มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งของธนาคารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการสอบทานและประเมินผลการปฏิบัติงานตามรอบระยะเวลา

5.6 ธนาคารมีการพัฒนาการบูรณาการระหว่างงานควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายใน พร้อมพิจารณาแนวทางป้องกันการทุจริตทั้งจากภายในและภายนอก ความสัมฤทธิ์ผลของการควบคุมภายในของธนาคาร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของธนาคารให้มุ่งสู่สมรรถนะที่เป็นเลิศบนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

/6 หน้าที่...

6. หน้าที่และอำนาจผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย

6.1 คณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายในพิจารณาให้ความเห็นชอบการทบทวนนโยบายการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี ก่อนเสนอคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงเพื่อพิจารณากลั่นกรอง คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทราบ และคณะกรรมการธนาคารพิจารณาอนุมัติ

6.2 คณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายในกำกับและติดตามการจัดวางระบบการควบคุมภายในของธนาคาร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐปี 2561

7. การประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงาน

7.1 ธนาคารกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านการควบคุมภายในประจำปีเป็นรายไตรมาส

7.2 รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ 7.1 ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับการจัดทำระบบการควบคุมภายใน คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการธนาคาร

8. การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ธนาคารมีการนำนโยบายการควบคุมภายในไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลผ่านเครื่องมือ ดังนี้

8.1 แผนงานด้านการควบคุมภายในประจำปีของธนาคาร ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการประจำปีของธนาคาร

8.2 คู่มือการควบคุมภายในและการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของฝ่าย / สำนัก / ภาค / ศูนย์ / เขต / สาขาของธนาคาร ใช้เป็นกรอบและแนวทางในการประเมินผลการควบคุมภายใน

9. อำนาจอนุมัติและการทบทวนนโยบาย

คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้อนุมัตินโยบาย โดยธนาคารต้องจัดให้มีการทบทวนและประเมินประสิทธิภาพของนโยบายและเสนอคณะกรรมการธนาคารพิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือหากมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ให้นำเสนอคณะกรรมการธนาคารพิจารณาเพื่อให้มั่นใจว่า นโยบายดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของธนาคาร

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 กันยายน 2569

(นายอัครุตม์ สนธยานนท์)

ประธานกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์